

Ảnh hưởng của bất định tỷ giá hối đoái đến đầu tư trực tiếp nước ngoài theo phương pháp tiếp cận Bayes

Lê Thông Tiến^(*) • Phạm Thị Tuyết Trinh • Nguyễn Minh Sáng

Ngày nhận bài: 15/11/2023 | Biên tập xong: 02/12/2023 | Duyệt đăng: 10/12/2023

TÓM TẮT: Nghiên cứu kiểm tra ảnh hưởng của bất định tỷ giá hối đoái (TGHĐ) đến đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) ở nhóm quốc gia theo chế độ tỷ giá neo mềm và nhóm quốc gia theo chế độ tỷ giá thả nổi với bộ dữ liệu bao gồm 114 quốc gia trong giai đoạn 2000 đến 2021 bằng phương pháp Bayes cho mô hình hiệu ứng ngẫu nhiên. Kết quả nghiên cứu cho thấy, ảnh hưởng của bất định TGHĐ đến FDI chủ yếu là cùng chiều với xác suất cao (94%-95%) ở nhóm quốc gia có chế độ tỷ giá neo mềm. Đối với các quốc gia có chế độ tỷ giá thả nổi, ảnh hưởng của bất định TGHĐ đến FDI vẫn là cùng chiều nhưng yếu hơn so với nhóm các quốc gia có chế độ tỷ giá neo mềm với xác suất ảnh hưởng cùng chiều của bất định TGHĐ dao động từ 88% đến 90%. Do đó, lý thuyết về sự Linh hoạt của sản xuất vẫn được ủng hộ mạnh mẽ hơn lý thuyết Lo ngại rủi ro. Sự khác biệt giữa hai chế độ TGHĐ được thể hiện ở mức độ phổ biến của xác suất ảnh hưởng cùng chiều của bất định TGHĐ.

TỪ KHÓA: Bayes, lo ngại rủi ro, sự linh hoạt của sản xuất, tỷ giá neo mềm, tỷ giá thả nổi.

Mã phân loại JEL: C11, E22, E42, F21.

1. Giới thiệu

Các lý thuyết về tác động của bất định TGHĐ đến FDI được giải thích xoay quanh hai lý thuyết chính là lý thuyết về Tính linh hoạt của sản xuất (production flexibility) và lý thuyết Lo ngại rủi ro (risk aversion). Cụ thể, lý thuyết về Tính linh hoạt của sản xuất ủng hộ tác động cùng chiều của bất định TGHĐ đến FDI, trong khi lý thuyết Lo ngại rủi ro ủng hộ cho tác động ngược chiều. Việc tranh luận giữa hai quan điểm này đã hình thành

nên những cách tiếp cận về lý thuyết và thực nghiệm khác nhau. Một trong những mô hình lý thuyết sơ khai ủng hộ, đồng nhất với lý thuyết Lo ngại rủi ro là mô hình quyền chọn thực (real-options approach), được đề xuất bởi Dixit & Pindyck (1994). Những nhận định

^(*) Lê Thông Tiến - Trường Đại học Sài Gòn, 273 An Dương Vương, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh;
Email: lttien@sgu.edu.vn.